

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1951
Ημερομ. Κατάθεσης: 2/4/2026

Αθήνα, 31/03/2026

ΑΝΑΦΟΡΑ

Της: ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΣ – ΧΑΪΔΩΣ, Βουλευτού Β' Πειραιώς

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
Τον κ. Υπουργό Εξωτερικών

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με το αίτημα του Ιδρύματος “Ελληνική Βιβλιοθήκη, Αρχείο και Μουσείο Σουηδίας” για τη στήριξη και την υπαγωγή υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού»

Κυρία Υπουργέ, κύριε Υπουργέ,

Όπως προκύπτει από σχετική επιστολή του Ιδρύματος «Ελληνική Βιβλιοθήκη, Αρχείο και Μουσείο Σουηδίας» και του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού, επισημαίνεται η διαχρονική έλλειψη συγκροτημένης και ουσιαστικής πολιτικής για τον απόδημο ελληνισμό, καθώς και η αδυναμία ανάπτυξης ενός σταθερού πλαισίου στήριξης των πολιτιστικών δομών της διασποράς. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι, παρά τις κατά καιρούς εξαγγελίες και στρατηγικά σχέδια, δεν έχουν υλοποιηθεί ουσιαστικές δράσεις για τη δημιουργία θεσμών, όπως Βιβλιοθήκη, Αρχείο ή Μουσείο του Απόδημου Ελληνισμού, ενώ παράλληλα η πολιτική της Πολιτείας παραμένει αποσπασματική και περιορίζεται κυρίως σε μονομερή προβολή πολιτιστικών αγαθών από την Ελλάδα, χωρίς την ανάπτυξη αμφίδρομων σχέσεων με τις κοινότητες της διασποράς. Το ανωτέρω Ίδρυμα, με πολυετή δράση στον χώρο, έχει ήδη αναπτύξει σημαντικό έργο, διασώζοντας και μεταφέροντας στην Ελλάδα πολύτιμο αρχαιολογικό και πολιτιστικό υλικό, ενώ παράλληλα έχει συστήσει το Κέντρο Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού (ΚΕΠΟΕ), με στόχο τη λειτουργία δομών βιβλιοθήκης, αρχείου και μουσείου, καθώς και την ανάδειξη της ιστορίας και της πολιτιστικής ταυτότητας του εξωελλαδικού ελληνισμού. Με την εν λόγω επιστολή επανυποβάλλεται το αίτημα να τεθεί η λειτουργία του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και να παρασχεθεί η αναγκαία ηθική, οικονομική και υλική στήριξη, σε συνεργασία και με το Υπουργείο Πολιτισμού και άλλους συναρμόδιους φορείς, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η ανάπτυξη του εγχειρήματος.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω και αφού λάβετε υπόψη τα αναφερόμενα στο συνημμένο έγγραφο, σας παρακαλώ να εξετάσετε το εν λόγω αίτημα και να προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες,

Επισυνάπτεται: Η σχετική επιστολή του Ιδρύματος «Ελληνική Βιβλιοθήκη, Αρχείο και Μουσείο Σουηδίας» και του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού.

Η αναφέρουσα Βουλευτής

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ

&

12 Μαρτίου 2026

Προς: Υπουργείο Εξωτερικών
Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού (ΓΓΑΕ) και Δημόσιας Διπλωματίας
ΓΓ κυρία Μάϊρα Μυρογιάννη

Κοινοποίηση: Ειδική μόνιμη επιτροπή Ελληνισμού της Διασποράς

Αίτημα: Να τεθεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών και να στηριχτεί ηθικά, οικονομικά και υλικά το Κέντρο Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού.

Αξιότιμη κυρία Γενικέ,

προ διετίας δημοσιεύθηκε και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση **κείμενο τιτλοφορούμενο «Στρατηγική για τον Απόδημο Ελληνισμό»**. Το κείμενο αυτό περιελάμβανε κυρίως έναν κατάλογο θεματικών ενοτήτων και ενδεικτικών μελλοντικών δράσεων, χωρίς ωστόσο να συνοδεύεται από συγκεκριμένες περιγραφές ή επαρκή προσδιορισμό του περιεχομένου και της υλοποίησής τους. Κάτι ανάλογο συνέβη με το «Στρατηγικό Σχέδιο» του ΥΠΕΞ που δημοσιεύτηκε το Σεπτέμβριο του 2024.

Για τους Έλληνες της διασποράς που έτυχε να τα εντοπίσουν, τα κείμενα προκάλεσαν εύλογα ανάμεικτα συναισθήματα. **Πολλά από τα ζητήματα που αναφέρονταν είχαν ήδη επισημανθεί εδώ και δεκαετίες:** από το 1975, μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας, στο Παγκόσμιο Συνέδριο Αποδήμων του 1985, σε συνέδρια αποδήμων που διοργανώθηκαν σε διάφορα διαμερίσματα της χώρας, στις συνελεύσεις του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού(ΣΑΕ),ΕΛΟΜΜΕ1,ΗΝΙΟΧΟΣ2, της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού (ΓΓΑΕ ανακοινώσεις, δράσεις, μελέτες, δημοσιεύσεις) καθώς και σχετικές ανακοινώσεις αρμόδιων Υπουργείων, Υπουργών, Πρωθυπουργών και Προέδρου της Δημοκρατίας.

¹ Ένωση Λειτουργών Ομογενειακών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

² Δίκτυο Ελλήνων Αρετών Αυτοδιοίκησης της Ευρώπης

&

Παράλληλα, η κρατική πολιτική επικεντρώθηκε κυρίως στη μονομερή προβολή και εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών από την Ελλάδα, χωρίς να αναπτυχθεί με συνέπεια ένα σύστημα αμφίδρομης και συστηματικής πολιτιστικής ανταλλαγής με τους δημιουργούς της διασποράς στους τομείς των γραμμάτων και των τεχνών.

Πενήντα χρόνια μετά την πτώση της δικτατορίας, τα ζητήματα που αφορούν τον απόδημο ελληνισμό εξακολουθούν, σε μεγάλο βαθμό, να αντιμετωπίζονται αποσπασματικά και με βραδύτητα.

Λαμβάνοντας λοιπόν υπ' όψιν:

- τη σύσταση του Ιδρύματος «Ελληνική Βιβλιοθήκη, Αρχείο και Μουσείο Σουηδίας (ΕΒΑΜΣ)» το 1991,
- τη λειτουργία του Κέντρου Ελληνικού Πολιτισμού Σουηδίας (ΚΕΠΣ) από το 1994 έως το 2015, χωρίς ουσιαστική στήριξη από την Ελληνική Πολιτεία,
- τις προτάσεις που καταθέσαμε στην 3η και 4η Συνέλευση του ΣΑΕ – Περιφέρεια Ευρώπης (4.12.1999 και 8.12.2001), μεταξύ άλλων για:
 - τη σύσταση αυτοδιοίκητου Ιδρύματος Βιβλιοθήκης, Αρχείου και Μουσείου του Οικουμενικού Ελληνισμού, υπό την αιγίδα του οποίου θα λειτουργούσε βιβλιοθήκη, αρχείο, μουσείο, πινακοθήκη, κόμβος επαφής του Οικουμενικού Ελληνισμού και ερευνητικό τμήμα συλλογής υλικού³,
 - τη σύσταση Πανευρωπαϊκής Πολιτιστικής Επιτροπής,
 - την καθιέρωση της Ημέρας του Οικουμενικού Ελληνισμού,
 - τη δημιουργία ιδρυμάτων ανάλογων με το ΕΒΑΜΣ σε χώρες όπου υπάρχουν ελληνικές κοινότητες, με στόχο τη διάσωση και καταγραφή της ιστορίας του εξωελλαδικού ελληνισμού,
- τις πολυάριθμες αλλά άκαρπες προσπάθειες μεταξύ 2000-2008 από τη ΓΓΑΕ, το ΣΑΕ και το Υπουργείο Εξωτερικών για τη δημιουργία θεσμών όπως η «Βιβλιοθήκη του Απόδημου», το «Μουσείο Απόδημου Ελληνισμού», η «Κιβωτός του Ελληνισμού» ή το «Ίδρυμα Απόδημου Ελληνισμού»,
- την εκ νέου ανακοίνωση το 2013 του στόχου ίδρυσης Μουσείου Απόδημου Ελληνισμού υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Πολιτισμού, της Διακομματικής

³ Βλ. και επιστολή προς τη ΓΓΑΕ από 2001-10-05, πρόταση προς το ΣΑΕ και ΣΑΕ-ΠΕ για τη σύσταση Ιδρύματος το 2002.

&

Επιτροπής της Βουλής για τον Απόδημο Ελληνισμό και του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού,

- την ανακοίνωση καθιέρωσης Ημέρας του Ελληνισμού της Διασποράς το 2014,
- την αδυναμία της Ελληνικής Πολιτείας να συμβάλει στη διατήρηση του ΚΕΠΣ (2008-2012)⁴ και στη συνέχεια στη διάσωση των συλλογών του Ιδρύματος ΕΒΑΜΣ (2014-2019),
- την έκδοση το 2009 ειδικού εντύπου παρουσίασης των συλλογών (αυθεντικών τεκμηρίων) του Ιδρύματος ΕΒΑΜΣ και των δράσεων του ΚΕΠΣ στην ελληνική γλώσσα, κατόπιν σχετικής πρότασης τότε κυβερνητικού στελέχους,
- τη διάσωση των συλλογών, με σημαντικές οικονομικές προσωπικές θυσίες μελών του ΔΣ του Ιδρύματος ΕΒΑΜΣ, και τη μεταφορά τους στην Ελλάδα το 2015 και το 2023,
- τη σύσταση Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης (Κοιν.Σ.Επ.) το 2023 με το όνομα Κέντρο Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού, ώστε να υπάρχει νομικό πρόσωπο στην Ελλάδα,
- το αίτημά μας προ διετίας (2024), στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης για το Στρατηγικό Σχέδιο για τον Απόδημο Ελληνισμό 2024-2027, για τεθεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών– η λειτουργίας του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού (ΚΕΠΟΕ), με δράσεις Βιβλιοθήκης, Αρχείου και Μουσείου,
- τη λειτουργία της ιστοσελίδας του ΚΕΠΟΕ από το 2023 (<https://www.greekworldwideculturalcenter.com>) που παρουσιάζει ολιγάριθμα δείγματα των πλούσιων συλλογών του Ιδρύματος ΕΒΑΜΣ σε ψηφιακή μορφή, με βάση τα τεκμήρια υπαρκτών και αυθεντικών συλλογών του,

⁴ Με εξαίρεση το 2010. Εποχή που υπηρεσία του Σουηδικού ΥΠΠΟ ήταν διατεθειμένη να συμβάλει με επιχορήγηση για τη κάλυψη του 50% των λειτουργικών εξόδων του ΚΕΠΣ αν η ελληνική πλευρά συμφωνούσε για ανάλογη επιχορήγηση μόνιμου χαρακτήρα. Το ΥΠΠΟ θεώρησε «σκόπιμη τη διερεύνηση του θέματος» παραπέμποντας στο ΕΙΠ που επικαλέστηκε χαμηλό προϋπολογισμό. Στη συνέχεια το ΥΠΠΟ (2014) επικαλέστηκε «την οικονομική συγκυρία» δηλώνοντας πως η επιχορήγηση δεν ήταν «ευχερής» αλλά θα εξέταζε «κάθε δυνατότητα, προκειμένου να συνδράμει» στο ΚΕΠΣ... Δεν αναφερόμαστε εδώ στις πικρές εμπειρίες μας ως δέκτες υποσχέσεων στήριξης, ανάθεση ευθύνης εισήγησης «εξεύρεσης λύσης» προς την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού (06.02.2008) που δεν έγινε ποτέ όπως και υποσχέσεις και αβάσιμη πληροφόρηση του ΕΙΠ (22.01.2009) προς το ΥΠΠΟ και την Ελληνική Βουλή.

Ίδρυμα
Ελληνική Βιβλιοθήκη,
Αρχείο και Μουσείο
Σουηδίας

Κέντρο Πολιτισμού του
Οικουμενικού Πολιτισμού

&

• καθώς και τη βραδύτητα με την οποία προχωρά τα τελευταία δύο χρόνια η αποδυναμωμένη Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας του Υπουργείου Εξωτερικών ως προς τη δημιουργία ψηφιακού «Μουσείου Απόδημου Ελληνισμού»,

με βάση την εμπειρία και τη γνώση που έχουμε αποκτήσει μέσα από πολυετή δραστηριότητα στον χώρο, **επανυποβάλλουμε** το αίτημά μας να τεθεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, της λειτουργίας του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού (ΚΕΠΟΕ), το οποίο θα αναπτύσσει δράσεις Βιβλιοθήκης, Αρχείου και Μουσείου, καθώς και την διοργάνωση ετήσιου εορτασμού της Ημέρας του Απόδημου Ελληνισμού.

Παράλληλα, ευελπιστούμε στην ηθική, οικονομική και υλική στήριξη του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Ελληνικού Ιδρύματος Βιβλίου και Πολιτισμού (ΕΛΙΒΙΠ) για την εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού.

Εκφράζουμε την προσδοκία μας για τη θετική εξέταση του αιτήματός μας και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε πρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση, καθώς και για ενδεχόμενη συνάντηση, κατά την οποία θα μπορούσαμε να παρουσιάσουμε αναλυτικότερα τις δυνατότητες ανάπτυξης και λειτουργίας του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού.

Με εκτίμηση

Ανδρέας Μπούκας
Πρόεδρος του ΔΣ του Ιδρύματος
Ελληνική Βιβλιοθήκη, Αρχείο και Μουσείο Σουηδίας (ΕΒΑΜΣ)

Πρόεδρος της Διακοσμικής Επιτροπής του Κέντρου Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. «Κέντρο Πολιτισμού του Οικουμενικού Ελληνισμού» (ΚΕΠΟΕ).

Grekiskt Bibliotek, Arkiv och Museum i Sverige

Ελληνική Βιβλιοθήκη, Αρχείο και Μουσείο Σουηδίας

ΚΕΠΟΕ
Τ.Θ. 70
60063 Λεπτοκαρυά

e-mail: info@greekworldwideculturalcenter.com
<https://www.greekworldwideculturalcenter.com>